

Nr 73.

Av herr **Sundström** i Vikmanshyttan, *angående viss ändring i lagen om ekonomiska föreningar.*

I 36 § lagen om ekonomiska föreningar stadgas om utövande av rösträtt och fattande av föreningsbeslut bland annat: att varje medlem äger deltaga i handhavandet av föreningens angelägenheter; att varje medlem äger en röst; att medlem är berättigad att överlåta sin rösträtt å annan medlem; att ingen må på grund av fullmakt utöva rösträtt för mer än en medlem o. s. v.

Nu är det ju ofta så att ideella föreningar, fackföreningar, samfälligheter, såsom kommuner och andra, således juridiska personer, äga andelar i ekonomiska föreningar av olika slag. Sådana juridiska andelsägare måste, vid bevakandet av sina intressen i den ekonomiska föreningen, företrädas av valda ombud.

I sådana fall brukas mycket ofta den regeln, att personer, som icke själva äro andelsägare, utses till ombud, detta för att ombudet mera obundet skall kunna företräda samfälligheten.

Emellertid har det visat sig att mycket delade meningar föreligger beträffande lagtolkningen i här berörda fall.

Sålunda kan anföras ett exempel då en kommun utgörande ett skoldistrikt, och detta distrikt var medlem i en elektrisk distributionsförening, valde ett ombud till distributionsföreningens årsmöte, som själv icke var andelsägare i föreningen.

En enskild andelsägare yrkade vid nämnda möte, att folkskolestyrelsens ombud skulle förvägras utöva styrelsens talan och rösträtt, emedan han själv icke var andelsägare i föreningen.

Enligt föreningens stadgar skulle dylika tvister slitas genom skiljenämnd.

Så skedde även, med resultat, att skiljenämnden enhälligt resolverade, att på anförda grunder folkskolestyrelsens ombud icke hade rätt att föra kommunens talan vid föreningens möten.

Nämnas bör även att skiljenämnden bestod av tre jurister alla i domareställning.

Folkskolestyrelsens ombud underrättade J. O. om fallet i och för åstadkommande av ändring av § 36 i nämnda lag, men J. O. resolverade att framställningen icke skulle föranleda någon hans åtgärd. Men till ledning

för bedömandet av frågan anfördes ett rättsfall, refererat i regeringsrättens årsbok 1932 sid. 126 f., varav framgick att en person inom en kommun som själv icke var röstberättigad inom kommunen ändock hade rätt att för bolags räkning föra talan och utöva rösträtt.

Härav framgår tydligt vilka olika meningar som göra sig gällande i denna fråga och som otvivelaktigt motiverar ett förtydligande i lagtexten.

Skulle i fortsättningen lokala intressen och uppfattningar få vara avgörande i här berörda avseende, komma säkerligen inom de ekonomiska föreningarna stora stridigheter att uppstå beträffande representationsrätten, ett förhållande som endast kan bli till skada för föreningarnas lugna verksamhet.

Med anledning av det anförda tillåter sig undertecknad föreslå:

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till sådan ändring i lagen om ekonomiska föreningar, att om möjligt föreläggas nästa års riksdag, som säkerställer juridiska personers rätt att genom valda ombud tillvarataga sina intressen vid föreningarnas sammanträden.

Stockholm den 19 januari 1938.

Fredrik Sundström.
